

PASAULIS NEPASTEBĖJO

Kovas ėjo į pabaigą. Pasitraukus vokiečiams įsižiebė ir vis smarkiau stiprėjo lietuvių pasipriešinimas antrą kartą grįžusiems į Lietuvą raudoniesiems okupantams. Iš pradžių atskirų didesnių grupių antpuoliai priminė partizaninės kovos būdus, taikomas prieš kariuomenės užnugaryje. Grįžusi Lietuvon išdavikų gauja, kartu su raudonąja armija ir NKVD daliniais, pradėjo žiauriai naikinti partizanų būrius; buvo palaužtas organizuotas karinis pasipriešinimas, nukentėjo ir daug niekuo dėtų žmonių.

1944 m. gruodžio 24 Kūčių vakare degė ne tik kaimai bet ir sodybos. Taip enkavedistai mokė "klasių kovos" savo savisaugininkus. Kiek per tą laiką enkavedistai sušaudė beginklių ir nekaltų žmonių; baisu buvo girdėti mirstančiųjų aimanas.

Per radiją buvo paskelbta mobilizacija. Ir vėl Lietuvos jaunuoliams reikėjo tarnauti svetimiesiems. Apie tai pasakoja vieno nužudytojo žmona: "Valgėme vakarienę. Staiga trobon suvirto būrys strebų su šautuvais. Išsivarė vyrą ir penkis kaimynų berniokus. Jiems visiems buvo laikas išeiti į armiją. Jie ruošėsi, nesislapstė. Visus šešis strebai nusivarė mušdami, durtuvais, spardydami. Visą naktį kaimas skambėjo nuo kankinamųjų klyksmo. Ryte ten nubėgau – visi šeši negyvi gulėjo netoli sodybos ant arimo. Ne nušauti, o nukankinti.

1945 m. prasidėjo masiniai gyventojų trėmimai. Kokiomis sąlygomis vežė į Sibirą ir kas ten laukė išvežtųjų – žinome. Vežė pirmiausiai partizanų šeimas, gimines, artimuosius.

Drauge su 1947 m. paskelbtais komunistiniu būdu rinkimais į deputatus buvo terorizuojami miestelių gyventojai. Šis rinkimų vaizdas ir aplinka dar skyrėsi ir tuo nuo pernykščių rinkimų, kad dabar daug kur miestelių gatvėse gulėjo nukankinti partizanų lavonai, primena gyventojams Maskvos budelių žiaurumą. Vienam miestelyje buvo paguldyti penki lavonai. Šie partizanai buvo nužudyti beveik dvi savaites prieš rinkimus, bet jų lavonai gatvėse buvo spardomi net ir po rinkimų.

Šiems rinkimams lietuvių tauta pasipriešino, savo noru balsavo ne daugiau kaip 5 proc. apie 85 proc. lapelius į urnas turėjo sukišti patys bolševikai. Kelėtą dienų prieš rinkimus bolševikiniai agentai platino gandus, kad nebalsavusieji bus vežami į Sibirą.

Vienos lietuvis skausmas. Nuotrauka daryta 1989.VIII.23 d. Kalnų parke, Vilniuje.

Prisimindami pernykščius, ir šiais metais rinkimus bolševikai laukė partizanų akcijos, juo labiau kad jiems buvo žinomi rezistencijoje pasiekti laimėjimai. Komunistai bijojo, kad rinkimai gali būti paraližuoti. Dėl to iš anksto į visas rinkimines apylinkes sutraukė stiprias enkavedistų ir raudonarmiečių apsaugas. Vienoje vietoje taip buvo kalbama kaimų gyventojams: "Miškuose slapstosi banditai. Jūs juos visaip remiate. Kad greičiau išnyktų banditai, reikia jūsų kaimus iškeldinti iš miškų. Jei nevažiuosite ten kur skiariame, būsite visi ištremti į Sibirą".

Prasidėjo šiurpulingas vaizdas, kurio nei apsaugoti negalima. Geležinkelio stotyje buvo pastatyti prėkiniai vagonai, o atvežtas arkiiais gyventojų turtas kraunamas į juos. Tai buvo pats sunkiausias

gyventojams momentas, kada kieme spigino 27 laipsniai šalčio, reikėjo palikti savo šiltą trobą ir keliauti nežinia kur ir už ką. Kas šios tragedijos kaltininkai? Kada jie bus nubausti, nieks nežino.

Jokia galybė tada partizanams nepadėjo, nieks juos neužtarė bet paliko visą tautą suvirškinti raudonajam siibinui. Dabar pasaulis stebisi, kaip laisvės vėjas lekia per Pabaitiją. Tie vėjai visuomet ten buvo, tiesiog pasaulis to nepastebėjo. "Baltijos kelias" aiškiai įrodė tų tautų norą gyventi, bet Rusijos imperijos naujasis caras tuoj sumaurojo: "Atsisakykite savo skaidytojiškų nuotaičių. Susitarkim. Ir nebūkit tokie naivūs: Europos sienos negali būti perstatytos". Pasaulis tyli ir toliau. Tai pasaulio gėda. Jis dar, neišmoksta nekartoti padarytų baisy klaidų. Gal iš tikrųjų Europa padalyta, o mes to nežinome? **Vyturis**

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje: NCz\$. 25,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS NCz\$. 50,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra: NCz\$. 2,00

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija talso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS var

Rua Juventus, 28 Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina NCz\$. 1,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS NCz\$. 40,00

PAVELDĖTOJA LIETUVOJE PA- VIRTINA "TAUTOS FONDO" PERSPĖJIMUS

Jau daugelį metų sovietinė Injurkolegija tvirtina, kad užsienyje mirusiųjų giminių palikimus gavusieji tautiečiai gali su tais pinigais daryti ką nori. Tautos Fondas nuolat perspėjo, kad tai netiesa. Gimtojo krašto liepos 27 - rugpjūčio 2 numerįje K. Ramoškevičienė patvirtina T.F. teiginius. Prieš porą metų ji gavo Toronte mirusio brolio "kukų palikimą" Perskaičiusi Gimtajame krašte Injurkolegijos reklamą padėti doerius į banką, taip patarus ir advokatui, i tai padarė. Ramoškevičienė rašo:

"Tikėjau, kad pasinaudosiu savo pinigais, kai man reikės. Dabar man sako, kad galiu pirkti daiktų už tuos pinigus tik parduotuvėje Vilniuje, Eidukevičiaus gatvėje, ir tik pervedimu. Esu 77 metų antros grupės invalidė. Vadinausi, turiu važiuoti į Vilnių ir laukti, kada bus tinkamų prekių, nes jos greit išgaudomos. Tarybinio šaldytuvo, skalbimo mašinos, padangų man nereikia... Galbūt norėčiau prieš mirtį nupirkti ką nors anūkei, gal sau apsirėngimų, batų. Kitose parduotuvėse, kad ir... Kaune, Vilniaus gatvėje, visko pilna, bet tai užsieniečiams. Negi mano valiuta kitokia?"

(ELTA)

JELCINAS UŽ BALTIJOS TAUTŲ LAISVĄ APSISPREDIMĄ

Lankydamasis JAV-ijose, sovietų politikas Borisas Jelcinas rugsėjo 11 d. New Yorko Kolumbijos universitete pareiškė, kad "Baltijos respublikos pačios turėtų nuspręsti, ar jos turėtų pasilikti Sovietų Sąjungoje, ar iš jos išstoti" (Washington Post, rugsėjo 12). Tą patį vakarą MacNeil-Lehrer televizijos programoje jis pakartojo, kad Baltijos valtybėms turėtų būti suteikta pilna ekonominė ne-

priklausomybė ir teisė pasirinkti visišką nepriklausomybę ar sąjungą su Maskva.

Jelcino pasisakymas už Baltijos tautų laisvą apsisprendimą buvo staigmena, nes dar šį pavasarį jis tvirtino Vilniaus televizijos korespondentei, kad lietuviai neturėtų galvoti apie išstojimą iš Sovietų Sąjungos. Daugelis rusų demokratinio judėjimo atstovų laiko Jelciną ambicingu demagogu. Jelcinas, Gorbačiovo rėmėjas ir varžovas, yra nepaprastai populiarus Maskvoje.

Dar peranksti nuspręsti, ar Jelcinas nuoširdžiai pakeitė savo pažiūrą į Pabaltijo savarankumą, ar jis žaidžia sudėtingą politinį žaidimą. Bet kuriuo atveju, tai teigiamas žingsnis Baltijos tautų kelyje į laisvę. Jelcino pasisakymas rodo, jog kaikurių Vakarų sovietologų įsitikinimas, kad pabaltiečiams bus neįmanoma taikiu būdu atgauti savo nepriklausomybę, yra nepagrįstas.

(ELTA)

LKP ATSTOVAS APIE PARTIJOS ATSISKYRIMĄ NUO MASKVOS

Reuterio agentūra rugpjūčio 16 d. paskelbė savo korespondento pasikalbėjimą Vilniuje su LKP "ideologiniu sekretoriumi" Valerijonu Baltrūnu apie šios partijos "atsiskyrimą" nuo Maskvos. Anot jo, ypatingas LKP kongresas šiam klausimui svarstyti greičiausiai būsiąs susauktas metams baigiantis.

"Lietuvos komunistų partija", kalbėjo Baltrūnas, "negali pasilikti dabartiniuose sustingusiųose rėmuose. Aš esu įsitikinęs, kad ji nepasiliks panaši į Rusijos, Kazachstano ar Ukrainos apskričių komitetus. Nepaneigiu galimybės, kad Lietuvos komunistų partija bus atkurta ir jos ryšiai su sovietų komunistų partija bus pagrįsti sutartimis ar dokumentais".

Baltrūnas pareiškė, kad Pravdoje lie-

pos 15 d. išspausdintas straipsnis, puolantis "nacionalizma" Pabaltijo šalyse, buvo asmeniškai Gorbačiovo patvirtintas. Tame straipsnyje taip pat kalbama apie sovietinės komunistų partijos "vienybės ir integralumo apsaugojimą". Pasak Baltrūno, tai nereiškia, kad Kremlius nori blokuoti LKP planus atsiskirti, bet Maskvoje rugpjūčio mėnesį buvo sudaryta komisija padėčiai apsvarstyti.

Reuteris cituoja politinius analistus, kurių nuomone LKP planai gali priversti prie kolizijos su Maskva. Bet ir atsiskyrimo nuo Maskvos gali neužtekti partijai išgelbėti nuo "triuškinančio pralaimėjimo" prieš ateinantį pavasarį įvyksiančiuose rinkimuose į Aukščiausią Tarybą, kuriuose gal dalyvaus ne tik tai Sąjūdis, bet ir kitos partijos.

(ELTA)

TAIP BUVO ANKSČIAU LIETUVOS "BALTASIS AUKSAS" KELIAUJA Į AFRIKĄ

(Jis pasiekia Maroką, Tunisą ir Maltos salą)

Mūsų "baltas auksas" - pienas bei įvairūs jo produktai - pasiekia tolimas pasaulio šalis. Jį valgo mūsų kaimynai vokiečiai, anglai, Afrikos gyventojai ir kitų žemynų žmonės.

Į Tunisą, Maroką - mineralais turtingus kraštus - vandenynais atplaukia Lietuvos sviestas. Čia jis vietos gyventojų yra mėgstamas ir laikomas lygiagreta geriausio pasaulyje sviesto. Tunise danų sviestas laikomas pirmoje vietoje. Čia jo kilogramas kainuoja 30 frankų. Antroje vietoje laikomas lietuviškas sviestas, jo kg kainuoja (detalėje prekyboje) 27-28 frankai, trečioje vietoje yra olandų sviestas, kurio kg. kainuoja 26 frankus.

Į Afrikos žemyną, be Lietuvos, Danijos ir Olandijos, maisto produktų importuoja ir visa eilė kitų valstybių. Iš Baltijos kraštų Lietuva yra vienintelė, kurios maisto produktai, ypač pieno produktai, pasiekia šią tropikų šalį.

Taip pat mūsų sviestas pasiekia Maltą. Maltiečiai, kurių yra apie 300.000 gyventojų, nepaprasti sviesto mėgėjai. Tai reta šalis, taip sviestą mėgstanti. Be to, maltiečiai yra ir paukščių mėgėjai. Mūsų "Maistas" Maltos gyventojams jį nusiūnčia.

"Lietuvos aidas",
Kaunas, 1939m sausio 3 d.

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 1o and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

Dr. Vytautas Skuodis

LIETUVA SOVIETŲ SĄJUNGOS NACIONALINĖS POLITIKOS KRIZĖJE

(Tęsinys iš pareito numerio)

Reikšminga, kad pavasarį įvykusiuose rinkimuose TSRS Aukščiausiąją Tarybą, Lietuvoje, iš 42 išrinktųjų 36 buvo Sąjūdžio vadai arba Sąjūdį palaikantys deputatai. Tuose rinkimuose Lietuvos komunistų partija patyrė didžiulį pralaimėjimą.

Negailima nuneigti fakto, kad visų tų pasikeitimų Lietuvoje prieidamas sudarė M. Gorbačiovo vadovaujamos TSKP reformų paskelbimas, žinomų "glasnostj" (viešumo) ir "perestrojkos" (pertvarkos) vardais. Vakaruose gerai žinoma, kad tas reformų sąlygojo rimtos problemos, susijusios su tolesnio TSRS imperijos egzistavimo klausimais. Milžiniška TSRS imperija ir jos valdymo sistema atsidūrė aklavietėje, kuri pirmiausiai reiškia ekonominę šalies katastrofą, ideologinę, politinę, socialinę, ekologinę, kultūrinę ir tautinių santykių krizę.

Ju ketveri metai kai paskelbtoji ekonominių reformų programa stovi vietoje. Per tuos ketverius metus ekonominė krašto būklė dar pablogėjo. To priežastis stipri stalinistų ir brežnevinės stagnacijos šalininkų įtaka.

Lietuva, Latvija ir Estija pirmosios parodė iniciatyvą išjudinti "perestrojką" iš vietos savo respublikose su sąlyga, jeigu joms bus suteiktas visiškas ekonominis savarankiškumas ir visiška veikimo laisvė. Tam yra reikalingas pilnas žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių įgyvendinimas. Po ilgų svyravimų Maskva sutiko eksperimento tvarka Pabaltijo kraštams duoti sąlyginį ekonominį savarankiškumą, tačiau ir toliau juose paliekant savo totalitarinį režimą. Kad taip būtų, buvo gerai žinoma ir anksčiau. Todėl Pabaltijo kraštų gyventojams neliko nieko kito, kaip tik dėl Maskvos deisimo, patiems pasiimti dalį teisių ir laisvių, apie kurias buvo kalbėta aukščiau.

Tačiau įstatymai, varžantys ir labai apribojantys lietuvių tautos teises ir laisvę, dar neatšaukti, o Maskva grąšina vis dažniau. Represijos ir teroras Lietuvoje ir kitose Pabaltijo respublikose gali prasidėti ir dabar. Tai patvirtina š.m.

NEUŽMIRŠK PAREMTI BRAZILIJOS LIETUVIŲ FONDA

KAPITALAS YRA NENAUDOJAMAS -- TIK UŽDARBIS,
LIETUVIŠKIEMS REIKALAMS
AUKOK IR TAPK FONDO NARIU.
AUKAS SIŪSTI VARDINIAIS ČEKIAIS -- "COMUNIDADE LITUANO
BRASILEIRA" VARDU.
RUA JUVENTUS, 28 -- SÃO PAULO 03124 -- "BLF"

rugpiūčio pabaigoje paskelbtas TSKP Centro komiteto "Pareiškimas dėl padėties tarybinio Pabaltijo respublikose". Tame pareiškime yra ir tokios užuominos: jeigu tie kraštai ir toliau sieks laisvės. "Pabaltijo tautų likimui grėsia rimtas pavojus (...) Padariniai galėtų būti tautoms katastrofiški. Galėtų iškilti klausimas dėl paties jų gyvybingumo".

Viena priežastis, kuri TSKP Centro Komitetą, Politbiurą ir Gorbačiovą tiekio įsiutino, buvo ta, kad Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos sudarytoji vyriausybė komisija paskelbė slapto Stalino-Hitlerio (Molotovo-Ribentropo) susitarimų ir jų pasekmių tyrimų išvadas, kuriuose įrodė Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos 1940 metais tikrumą ir tebesitęsiančios jų aneksijos faktą. Nežiūrint piktos Maskvos reakcijos, š.m. rugsėjo 23 dieną Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos sesijoje, tos komisijos išvados buvo priimtos vienbalsiai.

Laisvės siekimas Latvijoje ir Estijoje jau nebesutramdomas. Tai parodė pasaulyje iki šiol negirdėta protesto forma, kada rugpiūčio 23 dieną iki pusantro milijono pabaltiečių susikibę rankomis sudarė gyvą grandinę, kuri sujungė visą Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tą milijoninę demonstraciją gražiai pagerbė Italijos dienraštis "La Repubblica" rugsėjo 8 dienos savaitiniame priede.

Lietuvių tauta yra pasiryžusi pakelti naujus persekiojimus ir patirti naujas kruvinas aukas dėl laisvės. Tvirtą nusistatymą ir toliau dėl jos kovoti palaiko įsitikinimas, kad TSRS imperijoje totalinė diktatūra anksčiau ar vėliau turės transformuotis į taikios ir tikros demokratinės valstybės formą.

Deja, kelia nerimą Vakarų pasaulio TSRS simpatikai, kurie įsitikinę, kad Sovietų Sąjungos imperijoje jau prasidėjo dekolonizacijos procesas ir kad ja da-

bar galima pasitikėti ir ją remti, padedant stiprinti jos ekonomiką. Visai pamirštama, kad TSRS atveju jos ekonomikos sustiprėjimas pirmiausia reikštų jos karinės galios, o tuo pačiu ir jos agresyvumo sustiprinimą.

Iš pasakymo kyla šios išvados

1) Lietuvių tauta, kovojanti už savo teises ir laisvę, turi rimtų priekaištų didžiųjų valstybių vadovams ir Jungtinių Tautų organizacijai dėl jų abejingumo lietuvių, latvių ir estų tautų likimui. Mes norime jų paklausti: nuo kada Lietuvai nebegalioja Atlanto charta, žmogaus teisių ir Jungtinių Tautų organizacijos nuostatai, visoms tautoms užtikrinantys laisvo apsisprendimo teisę?

Manau čia vieta priminti žymaus italų publicisto Konstantino Camolio 1928 metais paskelbtoje studijoje "Lituania martire" pasakytus žodžius: "Vakarų Europos civilizuotos valstybės (priešiu ir JAV V. Sk., matyti, ne labai nusimano apie įvykius Rytuose ir Pabaltijo valstybėse, reikalaujamos taikos, paremtos neteisėtumu". Tie tauraus italo žodžiai, pasakyti prieš 60 metų, mums yra aktualūs ir dabar

2) Mes norime jų paklausti: kodėl Sovietų Sąjungai, tipiskai kolonijinei imperijai ir pavergtų tautų kalėjimui, nebetaikomi tarptautinės teisės dekolonizacijos nuostatai? Tie patys nuostatai kurių pagrindu po antrojo pasaulinio karo beveik šimtas Afrikos ir Azijos kolonijinių kraštų tapo laisvomis ir nepriklausomomis valstybėmis.

3) Lietuvių tauta įspėja Vakarų kraštų vadovus ir politikus: Sovietų Sąjungoje demokratizacijos procesas tik prasideda ir yra pavojus, kad tas procesas bus užsmaugtas. Sovietų Sąjungoje tikroji demokratija įsigalės tik tada, kada joje pasibaigs partokratinė diktatūra, paremta tikta prievarta ir melu.

Vytautas Skuodis

Roma

1989 m. spalio mėn. 13 d.

VIDEO LIETUVA

Parduodama vaizdajuoste (video cassette) VIII LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ šventė 1988 m. Hamiltone, Kanadoj. Kreiptis į šv. Kazimiero parapiją, Rua Juventus 28 - Mooca. Tel. 273-0338

ANGIE

GIRCKUS & CIA. LTDA.

CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA

MODAS

Rua Solon, 773
CEP 01127

Fone: 221-6377

Bom Retiro

São Paulo - Capital

Kun. A. Sabaliauskas

GARDINO KUNIGAS BRAZILIJOJE

1989 m. lapkričio 10 d. Campinas mieste palaidojom kun. Martyną Gaidį, salezietį. Išbuvo ligoninėj tris mėnesius, paskutinas 20 dienų visai be sąmonės.

Pasinaudojam apie Velionį informacijom, kurias prieš 6 metus davė Kanados TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI.

Nevienam bus įdomu pažvelgti į šio Vilniaus krašto lietuvių gyvenimą, į jo 50 metų darbą svetur, ypač jo 40 metų kunigystės sukakties progą.

Kun. M. Gaidys paragintas kairką apie save parašyti, noriai sutiko tai padaryti. O kas geriau gali žinoti apie jį negu jis pats? Ir ar ne aiški mums pamoka, kad jis, pusę amžiaus išbuvęs tarp svetimųjų, išlaikė gyvą savo gimtąją kalbą. Čia pateikiame jo paties rašytą laišką vienam savosios vienuolijos nariui.

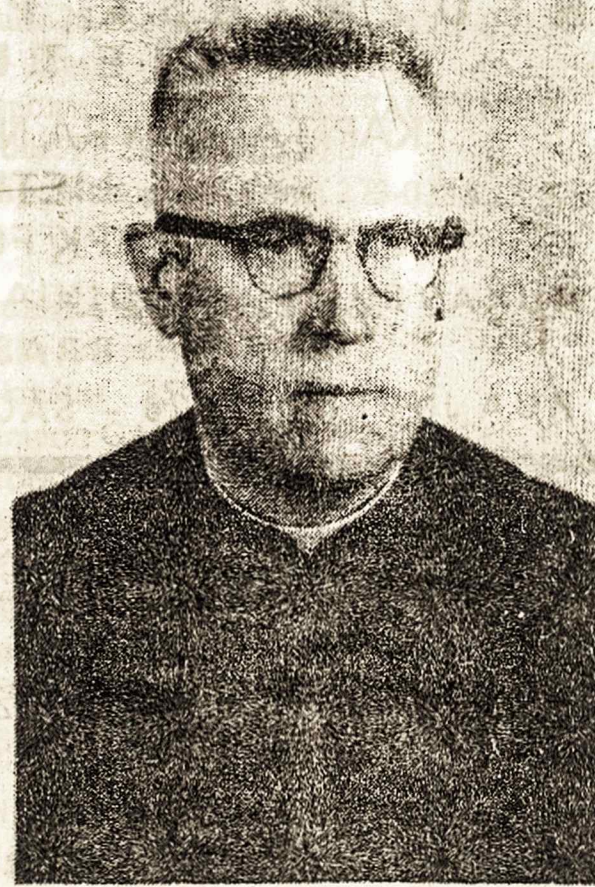
Malonusis bendrabroli,

Malonu girdėti, jog esi pasiryžęs kairką parašyti iš lietuvių saleziečių gyvenimo, jų veiklos Lietuvoje ir plačiame pasaulyje, kvieti ir mane prie to prisidėti. Iš pradžių abejojavau, tačiau greit pakrypau ton pusėn — tai bus atminimas ateinančioms kartoms, nes mūsų gyvenimus jau visiškai saulėleidyje.

Gimiau 1909 m. Kabelių kaime, Gardino apskrityje. Ten baigiau ir pradžios mokyklą, įstojau į "Ryto" draugijos mokytojų seminariją Vilniuje, kuri 1927 m. dėl susikiosčių politinių priežasčių buvo uždaryta. Taip išsisklaidė per 300 ją lankusių mokinių.

Tuo tarpu manosios gimtinės klebonas gavo iš Italijos "Saleziečių Žinias", kur buvo rašoma apie Italijoje suėkūrusią "Perosa-Argentina". Ten buvo priimami jaunuoliai lietuviai. Prašiau manąjį kleboną parašyti ir pasiteirauti apie esančias galimybes ten įstoti ir apie sąlygas. Netrukus jis gavo atsaką iš kun. A. Skelčio, jog esu ten priimtas. Jis nepridėjo jokių kitų paaiškinimų.

Nieko nelaukęs išsiėmiau reikiamus dokumentus, atsisveikinau su saviškiais ir 1929 m. pats vienas leidausi kelionėn į Italiją. Minėton mokyklon prisistatęs, sužinojau, jog ten esantieji lietuviai yra kandidatai į saleziečius. Kiek nustebęs

Kunigas MARTYNAS GAIDYS

pasakiau kun. A. Skelčiui, jog aš atvykau mokytis ne į kunigus. Kun. A. Skelctys nusijuokė ir tarė: Martynuk, būk ramus, pasilik, vėliau pamatysime..."

Už poros metų baigęs "Perosa-Argentina" paruošiamąją mokyklą, nusprendžiau stoti į saleziečių naujokyną. Vėliau buvau pasiūstas į Portugaliją, kur tęsiau tolimesnį savo mokslą ir atlikau trejų metų mokytojavimo stažą. 1938 m. buvau grąžintas Italijon į augstąją saleziečių seminariją, kur 1942 m. buvau įšventintas kunigu.

Pirmaisiais kunigystės metais grįžau dirbti į Portugaliją, kur saleziečių mokyklose eidamas įvairias pareigas išbuvau septynerius metus. 1949 m. buvau pakviestas atvykti Italijon, kur man buvo pasiūlyta vykti Brazilijon. Sutikau, tačiau prieš ilgąją kelionę, pasiryžau išlaikyti atitinkamus kvotimus universitete ir gauti reikiamus laipsnius iš visuotinės istorijos, psichologijos ir sociologijos. Nuvykęs į Braziliją, minėtus dalykus dėščiau saleziečių gimnazijose ir mokytojų seminarijoje. Misijų kraštuose man neteko gyventi ir dirbti.

Labai apgailėstauju, jog nebuvo galimybės aplankyti savosios tėvynės ir atlaikyti primicijų gimtinėje. Tačiau ir svetur gyvendamas neuž miršau savo gražiosios lietuvių kalbos.

Brazilija yra viena didžiausių pasaulio vaistybių. Ji turi pusdevinto milijono kvadratinių kilometrų žemės plotą, kuriame gyvena 120 milijonų žmonių. Ši šalis yra graži ir turtinga. Tik gaila, jog

tais turtais gali pasinaudoti maža saujelė gyventojų. Daug milijonų vietinių gyventojų skurdžiai gyvena — pusbadžiai. Iki šiol vis dar neatsiranda tinkamo taotos vado, kuris pajėgtų sutvarkyti šalį, vadovaujančių luomų vyravimą ir pakeitivarū lių būkię.

Kalbant apie šio krašto gyventojus, tenka pasakyti, jog jie yra visų pasaulio kraštų ir tautų mišrainė. Daug čia yra juodukų, vergijos laikais atvežtų iš Afrikos.

Panašiai galima kalbėti ir apie tikiybinės gyventojų apraiškas. Čia visos tikiybinės srovės randa sau tinkamą aplinką.

Nuostabu, jog Brazilijoj tokiam milžiniškame žemės plote nėra skirtingų tarmių. Visur vartojama portugalų kalba su labai mažais ir nežymiais tarsenos skirtumais.

Braziliečiai yra mandagūs ir duosnūs, tačiau tingūs bei nerangūs. Matyt, tropinis klimatas turi didelės įtakos.

Aš vienuolika metų išbuvau Portugalijoje. Mokėdamas jų kalbą, neturėjau jokių sunkumų prisitaikyti bei priprasti prie braziliečių papročių.

Miniu jau praėjusią savo 40 metų kunigystės sukaktį. Malonu man kartu tai švėsti su saleziečių šimto metų į Braziliją atvykimo minėjimu.

Tuomet pats kun. Jonas Bosko 1883 m. pasiuntė pirmąjį savo narių būreį į Braziliją. Jie apsigyveno Niteroj mieste. Sparčiu žingsniu jie augo ir plėtė savo darbo sritį. Šiuo metu Brazilijoje turime šešias saleziečių provincijas, 137 įvairaus pobūdžio mokyklas, daug parapijų, per tūkstantį saleziečių, didelius misijų plotus, kur sėkmingai darbuojasi lietuvis kun. Bėkšta. Iš saleziečių paskirta 15 vyskupų.

Apie save turiu pasakyti, kad jaučiu metų krūvį, tačiau su vaistų pagalba dar vis pakenčiamai laikausi ir dirbu.

Pagaliau noriu pakartoti, jog 50 metų gyvendamas tarp svetimųjų ir kalboje ir sapnuose prisimenu savąją tėvynę ir gailiuos, jog lietuvių kalba nėra man taip lanksti. Dėloju Dievui už man suteiktas galimybes pasidarbuoti Jo karalystėje, ypač tiek metų gyvenant ir plūšant Brazilijoje. Šiame krašte iš Italijos atvyko ir gražiai, energingai dirba lietuviai saleziečiai São Paulo mieste tarp savųjų. Buvau ir aš prie jų prisidėjęs trumpą laiką. Tam tikrų aplinkybių paveiktas, vėl grįžau pas savo pamėgtuosius braziliečius.

Kun. Martynas Gaidys, SDB

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĒTI MŪSU, LIETUVOS PRENUMERATA, tai išrėsyti čekį Francisco Gavėnas arba Petras Rukšys vardu ir pasiūsti paprastu paštu.

CHOPPERIA
ALEXCHOPP **LTDA.**

CHOPP — PIZZA — QUEIJOS — FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS — MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 — Bom Retiro — Tel. 223-2333

VILNIAUS UNIVERSITETO MENINIO ANSAMBLIO "DAINA" NARIŲ PRISTATYMAS

Vidas Aleksandravičius. Vieno geriausių Lietuvoje Vilniaus universiteto dainų ir šokių liaudies ansamblio vadovas. Daugelio folkloro švenčių organizatorius ir režisierius. Nepailstantis lietuvių liaudies muzikos rinkėjas ir propaguotojas. Už koncertinę veiklą jam suteiktas respublikos nusipelnusio artistas garbės vardas.

Su Universiteto ansambliu dalyvavo daugelyje folkloro festivalių užsienyje.

Laimutė Jonutytė-Lileikienė. Baigė Vilniaus konservatoriją, docentės Aldonos Kisielienės dainavimo klasę. Yra paruošusi nemažai koncertinių programų. Vivaldi – "Glorija", keletą ciklų, iš jų mėgstamiausi M. de Folja ir F. G. Lorka ispanų dainas.

Atlieka meco-soprano partijas operose. Handelis – "Xserksas" Rosinis "Vedybų vekselis", P. Čaikovskis – "Eugenijus Oneginas", Bizé – "Karmen". Mėgsta dainuoti senas lietuvių liaudies dainas. Šį savo pomėgį įgyvendina liaudiškos muzikos ansamblyje "Sadūto" (vadovas respublikos n.m. veikėjas Vytautas Juozapaitis).

Daiva Pelakauskienė-Šeškauskaitė. Baigė smuiko klasę Kauno J. Gruodžio aukštesniojoje muzikos mokykloje. Besimokydama pradėjo domėtis lietuvių liaudies menu, dalyvavo įvairiuose renginiuose. Dabar studijuoja lietuvių kalbą. Puiki kankininkė. Nuo 1984 metų vadovauja Vilniaus paminklų restauravimo-projektavimo instituto folkloriniam ansambliui. Parengė 3 programas: Kaišiadorių krašto dainos, sakmės ir šokiai; apie Vilnių padavimai, dainos mįslės, sakmės; Kauno dainos, padavimai. Kolektyvas atlieka Molėtų, Adučiškio, Kaišiadorių, Varėnos apylinkių krašto dainas.

Vadovauja ir "Termoizoliacijos" instituto folkloriniam ansambliui, kuris dainuoja ir šoka tik Žemaitijos krašto kūriniai; taip pat lietuvių liaudies papročių ansambliui.

Ansambliai švenčia pagrindines lietuvių liaudies šventes: Vasaros – Rasą, rudens – Rugiapjūtę, žiemos – Kaiėdas, žiemos – palydas, pavasario – Jorę, Sambarius.

Vyrautas Abaris. Baigė Vilniaus konservatoriją, prof. K. Kavecko vadovau-

SOC. NACIONAL DE AUTOMÓVEIS E PEÇAS LTDA.

RUA JOÃO PESSOA, 261
SANTOS TEL: 35-3721

jamą chorinio dirigavimo klase. Dirbo Koncertmeisteriu Vilniaus konservatorijoje, akompanavo geriausiems Vilniaus miesto vokaliniais saviveikliniais kolektyvams. Su vyrų choru "Sakalu" koncertavo Bulgarijoje, Vokietijoje, Korėjoje; su "Giedra" – Suomijoje".

Nuo 1983 m. vadovauja Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblio chorui. Groja akordeonu, akompanuoja pianinu.

Kastytis Mikiška. 1980 m. baigė Vilniaus J. Tallat-Kelpšos aukštesniąją muzikos mokyklą birbynės klase. 1977 ir 1979 m. respublikinių jaunųjų atlikėjų konkursų laureatas. 1985 m. baigė Vilniaus konservatoriją, A. Smolskaus birbynės klasę.

Daug koncertavo kaip solistas ir kamerinių ansamblių sudėtyje. Nuo 1981 m. dirba Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblio orkestro vadovu. Koncertavo daugelyje Lietuvos miestų, Maskvoje, Leningrade, Kijeve, Rygoje, Taiine, Lenkijoje, Bulgarijoje, Čekijoje, Mongolijoje, Suomijoje, Vokietijos DR ir Vokietijos FR. Dalyvavo tarptauriniuose folkloro festivaliuose Joensu (Suomija) 1985 m. Ir Mursijoje (Ispanija) 1986 m.

Du metus stažavosi Leningrado Konservatorijoje. Nuo 1989 m. dirba Vilniaus konservatorijos liaudies instrumentų orkestro vadovu.

Vienas geriausių Lietuvos birbynininkų.

Arvydas Pacevičius. Baigė Vilniaus universitete istorijos mokslus.

Nuo 1987 m. iki šio groja Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblio orkestre. Su ansambliu dalyvavo studentų šventėse "Gaudeamus" (1984, 1988), pabaitijo folkloro festivalyje "Baltica" (1987), respublikinėse dainų ir šokių šventėse ir daugelyje kitų renginių. Ansamblio koncertinių grupių sudėtyje buvo išvykęs į VFR (1987, 1988), Lenkiją (1988).

Ansamblyje groja klarnetu, birbyne (tenorine ir aukštąja), ragais ir kitais liaudies instrumentais.

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

CURSO DE VERÃO NA LITUÂNIA VASAROS KURSAI – 1989

Tem-se falado a respeito do curso de lituanística da Universidade de Vilnius, no Brasil, mas nunca com grandes explicações do que lá ocorre. Faremos neste artigo as principais características deste curso, para aqueles que estão realmente interessados.

O curso é organizado por uma banca de professores da Universidade de Vilnius, tendo a duração de 4 semanas.

Conta com os maiores especialistas de todas as entidades: arquitetos, filólogos, historiadores, arqueólogos, etc.

Este ano as atividades eram basicamente 3: aulas de lituano (e em inglês para os principiantes) das 9:00 às 11:30 horas; palestras sobre os mais variados temas: história, economia política (houve uma palestra do Terleckas – que foi um preso político e agora é um dos líderes do "Laisvės Liga", etc. das 12:00 às 13:00 horas e das 16:00 às 17:30 horas excursões pela cidade de Vilnius, mostrando os principais pontos culturais.

Nos finais de semana, ocorriam excursões para outras cidades da Lituânia, com guias especializados, como: Palanga, Klaipėda, Kaunas, Trakai e outras.

Além da programação normal, foram realizados alguns encontros à noite com grupos folclóricos, jovens escritores e com a dissidente Nijolė Sadūnaitė.

Como podemos perceber, o curso é riquíssimo e de alto nível.

A moradia dos estudantes era nos dormitórios da universidade, confortavelmente mobiliados.

Foi destinado aos alunos uma boia para alimentação, que é suficiente, e um bilhete para transporte de ônibus, por toda a cidade de Vilnius, por 1 mês.

Levando-se em consideração a distância, que é para nós um grande problema, podemos dizer que o curso é "imperdível" a todo lituano que se interessa pelo passado, presente e futuro da terra dos antepassados.

Marcos Lipas

Elisabeth Jurčiukonytė Lipienė
Klaricė Bacevičiūtė

COMERCIAL SVEIKAS LTDA.

BEBIDAS FINAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manalás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

PIRMYN, JAUNIME

Atrodo, kad tapo mada šiais paskutiniaisiais laikais neigiamai kritikuoti bet ką, kas yra daroma; ir krenta dabar ant jaunimo, ir kaip tik ant tų, kurie dar juda lietuviškoj veikloj.

Yra sunku tikėti, kad suaugusieji, išsilavinę asmenys užmiršo kadaise jie būvę jauni, su skirtingomis idėjomis nuo tų, kurias dabar turi, užmiršę, kad net ir tiems tėvams kada nors pasipriešinę.

Girdime kritikas, kad mūsų dabartinis jaunimas nekalba lietuviškai, arba mažai supranta, arba tik "labas" temoka pasakyti. Ar nebūtų gerai pažvelgti atgal ir sužinoti dėl ko taip atsitinka?

Iš Lietuvos atvažiuavę ankstesnieji imigrantai, dauguma pirmutiniais metais gyveno "fazendose" su šeimomis ir tarp savęs išlaikė dar lietuviškus papročius ir kalbą; bet kai persikėlė į miestus, sukūrė šeimas ir jų vaikai pradėjo augti, eiti į mokyklas, patys seniai ėmėsi tarp savęs ir su vaikais portugališkai kalbėti, gal manydami palengvinti vaikų ateitį. Taip galima rasti daug antros kartos tautiečių, kurie neišmoko lietuviškai, kurių tėvai vos susigrabioja portugališkai ir sakosi užmiršę lietuviškai.

Bet, aišku, ne visi. Yra tų, kurie įskiepė savo vaikams lietuvišką dvasią, išlaikė papročius, kalbą, ir šioje kartoje randasi tų, kurie įstengė ir savo vaikams perduoti lietuviškę dvasią, kultūrą ir kalbą. Iš antrųjų imigrantų, nors jų mažiau pasirodė Brazilijoje, kur randasi jaunimas? Ar gavo jie stipresnę lietuviškumą?

Iš mūsų dabartinio veikiančio jaunimo dažnai galime matyti jaunuolį, kuris paklaustas apie pavardės kilmę, atsako, "esu lietuvis", nors jo tėvai jau yra gimę Brazilijoje.

Nėra organizacijų ar organizacijų vadovų kaltė, jeigu vaikas ar jaunuolis nekalba lietuviškai ar nesirūpina tautos reikalais. Tautinę kibirkštį, kalbą turi gauti jau namuose, nes kitaip būna labai sunku norėti ir išmokti (aišku, yra ir išimčių).

Paskutiniuose "Mūsų Lietuvos" numeruose randame parašyta apie mūsų veikiantį jaunimą, reiškiant jiems nepasitikėjimą, primetant net kad mažai jų dalyvauja 11 valandų lietuviškose mišiose, kaip kad jaunuoliai būtų kuo nors nusidėję, ar koki ateistai, ar nutautėję. Reikėtų painformuoti, kad sekmadienį vakarinėse mišiose galima pamatyti labai didelį būrį mūsų jaunimo, kurių taip pat gera dalis eina ir prie komunijos. Dalyvavimas mišiose negali būti prilygintas kokiam nors minėjimui, ar vakarėliui, kur nėra būtinas dalyvavimas ir galima pasilikti pasyviu stebėtoju. Mišiose reikia dalyvauti, kiekvienas žodis turi būti suprastas ir apmąstytas.

Ar nereikėtų tiems patiems neigiamos kritikos mylėtojams pagaivoti apie savo vaikų ir anūkų dalyvavimą 11 valandos mišiose, ar lietuviškoj jaunimo veikloj, kaip skautų sueigose, skautų lietuviškoje pamokose, ateitininkuose, stovyklose ir kitose grupėse?

Ar negaila matyti vaikus, po "Lituanikos" sodybą važinėjant dviračiais be jokios programos kada ten pat vyksta stovyklos, kuriose visi yra pakviesti dalyvauti? Galėtų išmokti daug įdomių dalykų gyvenimui, daug lietuviškų dainų ir žaidimų.

Šį lapkričio mėnesį sueina 16 metų nuo mūsų "Palangos" skautų įsikūrimo ir nuo tos dienos iki šiandien skautavimo eilėse praėjo daug jaunuolių, kurių keli aktyviai veikia lietuviškoje veikloje, kiti sukūrė šeimas, kiti išėjo toliau gyventi, bet daugelis jų gavo tautinio įkvėpimo ir pramoko kiek nors lietuvių kalbos. Kas nematė skautus minėjimuose,

Sveikiname

švento Juozapo parapijos kleboną
KUNIGĄ JUOZĄ ŠEŠKEVIČIŲ

jo gimtadienio progą lapkričio 18 d.)
Linkime Aukščiausiojo palaimos, gero ir ilgo gyvenimo.

Šventojo Juozapo
Vyru Brolija

mišiose, prie vėliavų, katedroje, eisenose, parodose?

Nepasitikėjimas jaunimu, kuris visur prisideda kai reikia, mišiose, šventėse, minėjimuose, su šokiais, dainomis darbais, yra nesąmonė, nepasitikėti ir nepadėti dabar jaunimui, kuris tiek daug pastangų deda savo veikloje, yra tas pats kaip mums, tėvams nepasitikėti savo vaikais. Nes yra tas pats jaunimas, tas kuris jau išėjo aukštesnius mokslus ir užima geras vietas darbuose, ar tas, kuris dar lanko universitetus.

Negali kritikantai, visą jaunimą sulyginti, gal pasinaudodami tik savo prieauglio pavyzdį. Šis jaunimas turės užimti mūsų vietas kolonijoje. Už tat reikia jiems duoti visą paramą ir pasitikėjimą.

Vyr. skautininkė

Eugenija Bacevičienė

TRUPUTIS IŠ VISUR

Suvalkų trikumpio maldininkų kelionė į Lietuvą buvo surengta lapkričio mėnesį. Vyko 90 Lomžos vyskupijos tikinčiųjų, jų tarpe 80 lietuvių. Drauge keliavo ir vysk. Paetz. Jis lukojo šv. Mišias Vilniaus Aušros Vartų koplyčioje. Buvo aplankytos pagrindinės Vilniaus bažnyčios. Vyskupas Paetz drauge su maldininkais susitiko su Lietuvos vyskupu.

xxx-xxx-xxx

Motinos Teresės vienuolyno aštunios seselės išvyko į Kaskvą darbuotis tarp nukentėjusių nuo žemės drebėjimo.

xxx-xxx-xxx

Romoje įsikūrė nauja seselių vienuolija – Nekauto Prasidėjimo Mažosios Seserys, kurios stengiasi būti persiėmusios nacių kankinio Maksimilijono Kolbės dvasia, taipgi save laikydamos pranciškonėmis.

MARAJÓ AUTO PEÇAS LTDA.

Peças e Latarias para todas
as marcas de veículos

Rua Marina, 330 – B. Campestre
Sto. André - 09070 - Tel. 454-3100

LKBENDRUOMENĖS CHORO

ŠVENTĖ – 53 METAI

26 LAPKRIČIO – 1989

11 val. – V. Zelinos, Šv. Juozapo Bažnyčioje iškilmingos
Šv. Mišios už mirusius, už buvusius ir esančius
maestrus ir choristus.

12:30 val. – Pietūs Jaunimo Namuose. Norintieji dalyvauti pietuose, prašomi užsisakyti pas choristus iki 22 dienos.

MŪSŲ ŽINIOS

GIMTADIENĮ ŠVĖSK!

Yra maionu, kada žmonės švenčia savo gimtadienius: yra proga susitikti, pabendrauti ir atnaujinti draugystes bei meilės ryšius.

Praeitą šeštadienį būrelis bičiulių paminėjo Stasės ir Vlado JURGUČIŲ gimtadienį šv. Petro picerijoje ant rua da Mooca. Nors oras buvo prastas, bet nuotaika buvo labai gera ir visi liko patenkinti.

Sekmadienį, po lietuviškų pamaldų Parque das Nações, iš Algirdas Šukys pakvietė kun. Petrą Rukšį į savo namus pietum. Buvo malonu pabendrauti su Šukių šeima. Buvo taip pat graži staigmena kad buvo visa šeima atšvęsti ponios Jadvygos Šukienės gimtadienį. Seni ir jauni dainavo "Parabens" o taip pat ir LIMINGŲ METŲ. Daug laimės ir sveikatos poniai Jadzei gimtadienio proga.

Vakare reikėjo skubėti į S. Caetano pas Sofiją Misiukaitę ir nepavėluoti ant jos gimtadienio. Čia, kaip paprastai, buvo sudainuota šalia ilgiausių metų taip pat daug gražių lietuviškų dainų, o ypač mėgiamiausia "Raudona rožė". Sofijai daug laimės ir Dievo palaimos.

ATSILANKYMAS PAS FATIMOS MISIONIERES

1989 m. spalio 28-tos (šeštadienio) popietėje, kun. Petras Urbaitis, drauge su dviem Rio kolonijos lietuvių atstovais Brone Vyčaitė ir jos sūnum Enriku, atsilankė Seselių, Fatimos Misionierių, Motiniškuose namuose, São Gonçalo, RJ., jų veiklos 25-mečio sukaktyje.

Seselės, atsilygindamos už jų aplankymą, atsiuntė keturias jų vienuolyno atstoves į Pamaidas už Lietuvą ir jos Atgimimo Sąjūdį, praeito spalio 29 dieną, sekmadienį.

Be to, Fatimos Misionierės, prieš 25 metus, mūsų pagarbais kun. Klebono, Mečislavo Valiukevičiaus įsteigtos, pastoviai jaučiasi ypatingoje vienybėje su Lietuva ir lietuviais. Jos mielai vykty Lietuvon darbuotis, jei atsirastų galimy-

MIŠIOS

už mūsų bendradarbę

a. a. **ONA RUTKAUSKIENE**

bus lapkričio mėn. 25 d., šeštadienį 16 val.
T. T. Saleziečių koplyčioje – rua Juventus,
28, Mooca.

Kviečiame visus velinės artimuosius
dalyvauti.

Dramos mėgėjų ratelis

bė, ta jų sapną įvykdyti.

Fatimos Misionierių kai kurie adresai:

Irmās missionárias de N. S. Fátima
Casa Mãe
Rua Mentor Couto, 544
24.400 São Gonçalo – Rio de Janeiro
BRASIL

Casas Provinciais:

Rua Sociedade Farmaceutica, 35 - 1º
1.100 – Lisboa – Portugal

Rua D. Pedro II, nº 162
17.650 – Hercuiândia – São Paulo
BRASIL

Educandário São José Operário
Avenida Gilberto Cardoso s/n
28.100 – Campos – Rio de Janeiro
BRASIL

Colégio Imaculada Conceição
56.600 – Sertânea – Pernambuco
BRASIL

Lar São José – Itápolis – Fone - 62-1218
Santa Casa – Itápolis
BRASIL

KAIP SU MŪSŲ JAUNIMU?

*Rašo kun. Rukšiu buvęs Brazilijoje
lietuvių konsulas, p. Povilas Gaučys.*

Madison, 1989.IX.30

Gerbiamas kunige Petrai,

Iš "ML" matau, kad laimingai sugrįžote namo. Gaila, kad taip trumpai pabuvote pas mane. Nebuvo laiko pagrindinai išsikalbėti apie S. Paulo lietuvių koloniją. Dėkoju už atsilankymą. Prisiminimui Jums siunčiu nuotrauką.

Iš "Mūsų Lietuvos" žinau, kad kas-

met pora jaunuolių vyksta į Vasario 16 gimnaziją. Man įdomu būtų patirti, ar jie sugrįžę įsijungia į kolonijos veiklą. Ar dalyvauja skautuose, Bendruomenėje? Ar padeda "M.L"? Iš "M.Lietuvos" nematyti, kad jaunuoliai, grįžę iš Vasario 16 gimnazijos, reikštųsi lietuviškoje veikloje. Atrodo, kad tokių jaunuolių jau yra geras būrys. Manysčiau, kad juos reikėtų suburti į kokią draugijėlę ir paskatinti kokiam konkrečiam darbui. Pasaulio L.B-nė ir Lietuvių Fondas, nematydami jokių tų jaunuolių lietuviškų darbų, gali nutraukti lėšas tam tikslui skiriamas.

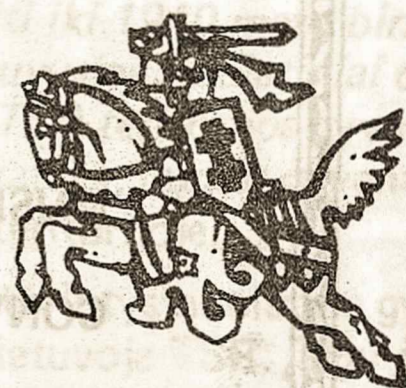
Lietuvos vadai dabar derasi su Maskva, norėdami išgauti kuo daugiau Lietuvos teisių. Gorbaciovui pagrasinus panaudoti jėgą Lietuvos sutramdymui, JAV valst. sekretorius užklausė Severnadze, ar tikrai Maskva ketina jėgą sutramdyti Lietuvą. Severnadze jam atsakė, kad Maskva duos jai viską, ką ji nori, su sąlyga, kad Lietuva nepasitrauks iš S. Sąjungos. Taigi bus sunkios derybos, bet smurtas nebus panaudojamas.

Sunkias dienas dabar išgyvena Brazilija. Ar kartais brazilai neišrinktų naują prezidentą komunistą? O tokiu atveju ir vėl įsikiš kariuomenė gelbėti kraštą. Šiaip ar taip, Brazilija dar ilgai turės didelių sunkumų iki pasieks "ordem e progresso".

Geriausi linkėjimai Jums ir kun. P. Gavėnui.

P. Gaučys

Mielas skaitytojau,
ar jau užsimokėjai
ML prenumeratą?

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS

Bona Guzik Juskienė .... Juozo Trinkūno atm. .... NCz. 50,00
 Marija Mazurkevičienė (papildė) NCz. 50,00

ŠALPOS RATELIS

Aldona Valaviciūtė ... NCz. 100,00
 NPN ... NCz. 50,00
 Nijolė Mikalėkienė. ... NCz. 10,00

'MŪSŲ LIETUVA.. BRAZILŲ DIENRAŠTŲ

JAPONIUKAS SKAITO "MŪSŲ LIETUVA"

Įdomi ta Ana Suzuki — brazilų rašytoja, ištekėjusi už japono ir giliai pamirusi Lietuvą. Ne tik neseniai parašė ir išleido knygą JONETSU A TERCEIRA COR DA PAIXÃO, romanas, kur pagrindinę rolę vaidina lietuvaitė Beatriz Mikalauskaitė, bet ir tą pačią knygą, dabar išleido trumpais skyreliais vietiniame laikrašty JORNAL PAULISTA. "Vilniaus spausdinimas eina prie galo, — rašo, — kaip tik ten, kur daugiau iškeliamas lietuvių kultūra. Ir mano sąžinė rami, matydama, kad dėju visas pastangas kiek tik galėjau, kad ši kultūra kuo plačiau pasklistų". Rašinys turi 98 skyrelius. ML-vos redakcijai pasiūnčia iškarpa

92-tro, kur pačiam laikrašty (skirtam ypač mažiau japoniškai skaitantiems Brazilijos japonams), skamba: "CAPITULO 92 — MUSSU LIETUVA".

Ir kas įdomiau, kad japoniukas ima ir skaito: Mus-su- Lie-tu-va...

Paskaitė ir "ponia"; ir pabrėžė: "Aš jums pristatau kalbą, kuri yra sanskrito, lotynų, graikų kalbų motina, o gai net ir civilizacijos raktas..."

Ana Suzuki parašiusi vaikams-jauniui veikaliuką, kuris dabar "Editora Moderna" leidėjų skaitomas. "Jei mano originalai leidėjams patiks, gai pradėsiu naują žygį savo plunksnos 'karieroj'. Ir tenai kas žino, ar negalėsiu ką nors sukurti ir iš lietuviško pasaulio? Lig šiol — tai tik svajonė", rašo.

Verta pagarbos ir padėsinimo ši brazilų-japonų rašytoja, ypatingai pamilusi Lietuvą ir jos žmones. Parašykim jai, paskambinkim telefonu, kas gailim — jai parūpinkim lietuviškos literatūrinės medžiagos.

MIŠIOS

už a. a. KUNIGA MARTYNA GAIDĮ mirusį lapkričio 10 d.
 bus atlaikytos šeštadienį, lapkričio 18 dieną, 17:30 val. šv. Juozapo parapijos bažnyčioje, V. Zelinoj.
 Kviečiu visus skaitiingai dalyvauti.
 Kun. Juozas Šeškevičius
 klebonas

Jos adresas ir telefonas:

Ana Franca Suzuki
 Rua Duque de Caxias 861 apto.62
 Centro
 13015 CAMPINAS, SP.
 Fone: (0192) 32.8854

PASIGENDA ML PORTUGALIŠKAI

Ta pati Ana Suzuki sako pastebėjusi, kad ML-vos portugališkas priedas jau kiek laiko nepasirodo. Stengėsi šią priežastį sužinoti per patį laikraštį, tačiau neįstengė. Ir sakosi labai pasiilgusi.

PARDUODAMAS ŽODYNAS DICIONÁRIO

PORTUGUÊS-LITUANO
 LITUANO-PORTUGUÊS

Kreiptis į šv. Kazimiero parapiją
 Rua Juventus 28, Tel: 273-0338

CETEMAR e LUFTHANSA

apresenta

CONCERTO FANTASTICO

NEPAPRASTAS KONCERTAS

19 de Novembro as 16:00

NO GRANDE SALÃO DO GINÁSIO SÃO MIGUEL ARCANJO VILA ZELINA

CONJUNTO DA UNIVERSIDADE DE VILNIUS

„DAINA“

MÚSICA ERUDITA E FOLCLÓRICA

CONVITES: VYTO BARAS
 REDAÇÃO "MŪSŲ LIETUVA"
 COM OS SÓCIOS DA ALIANÇA